

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

BCU-Cluj / Central University Library Cluj

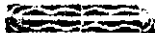
Indult BÉTSBÖL Szebedán 20. Januáriusban 1790.

Hazánkbeli elegyes Tudósítások:

Yemlin. 30-dik Dec. ; Ma estve-felé érkezék egy
Kurir; ki ezen hónapnak 26 dikán Almásot
keresztül Kládovából indult; és azt a' hirt hozá;
hogy 10 ezer főből álló Török Sereg; kik Orsová-
ba igyekezni látnak; már szinte Kládovig érke-
zenek. Az ellenségnek ezen meg érkezéséről; valá-
mint ezeknek tzeljakról is; már két ízben vett va a
tudósítái a' Kládovában lévő Tsaszari Seregek Ko-
mendánsa a' Falfi Seregbeli Obesitlájdinakit Liptay
Úr; mely tudósítalok csak az ellenségnek 10 n. át

nem tudják vala meg-határozni. Ezen tudósítások
ra azt a parantsolatot teszi Obesflájdinánt *Liptay* Ur
hogy ha az ellenség a *Timok*-vizén híd építéshez kezd,
leg-ottan néki, egy Lovas Tiszt által, tudtára adas-
sék. A Lovas Tiszt nem sokot kérik, hanem csak
bármár azt a hirt hozá, hogy a Törökök már ma-
nálják a hidot, és a mi 30 Legényekből álló őri-
zeteink a Viz'-partyáról el-fzaladtanak. Erre O-
besfl. *Liptay* Ur leg-ottan a maga hatalma alatt
lévő 2 Batalionokkal *Kládovából* a *Timok* vize'
partyától nem messze lévő tetőre költözik, hól 3
jelen létét jelentő ágyu-lövéseket akar vala adadni,
midőn a másik Követ-is azon tudósítással érkezék-
meg, hogy már a *Bránovátz* Szabad-serge a ve-
rejtőkezést ki-álván, 2 Sorompós Föld-váraiból ki-
költözött, és azokat az ellenség el-foglalta, és a
szomszéd-falukban, a nevezt Szabad-serge bé-fza-
ladván, azon szorgalmatoskodik, hogy a mozgó
dolgozat elébb mozdíthassa, hogy ezek az ellenség
kezébe ne maradjanak; melyre az Oláhoknak,
minthogy ezen Szabad-serge többnyire ezekből áll,
igen nagy *Vocatiojok* vala. Az ellenség hát el-fog-
lalta a Sorompós Várokat; azért Obesfl. *Liptay*
Ur nem adata az ágyukkal jelt, hanem jobbnak ta-
lálá már meg-térni visszra a Várba, hová bé-ta-
karodván, az ellentállásra készitté magát. Egyné-
hány órák múlva meg-érkeznek ezen ellenség Ser-
gétől 3 Követek a *Kládova* Kapui előtt, és ké-
rik vala-fel a Várat. De minthogy Obesfl. *Liptay*
Ur azt felelé, hogy ennek fel-adásra eránt a maga
főbb Tisztjeitől feleletet vár, által-adának néki a'

3 Török Követek egy Petsétes Levelet azon kérés-
 sel, hogy azt leg-ottan a' leg-főbb Tiszthez küldé-
 ni el-ne mulassa, és szóval bizonyosá-is tevék *Liptay*
Ur arról, hogy míg a' felelettel a' Kurir víz-
 szá nem érkezhék, addig semmi ellenséges mozdu-
 lást nem fognának tenni. Azon Kurir, ki ezen hírt
 Zemliube hozta, azt mondá, féld, tsak ne hogy
 valahogy ezen hadi-fortély által-vigyenek a' szük-
 ség és szorongattatások között lévő Orsovaiaknak
 eleséget a' Törökök. A' mi *Kládovát* illeti, azon
 Vitéz Komendánsa *Kládovániak Liptay Ur* azt igér-
 te, hogy noha kevés népe vagyon, de még-is az
 ezen sokkal nagyobb számból álló Török Sereg Ve-
 zérének *Kládova* meg-vételét savanyo lére fogja ké-
 szíttetni. — Ezen történet előtt már a' *Kládovai*
 általmazó népség és ennek Vezére *Liptay Ur* azt
 a' rendelést vették vala, hogy az *Orsova* körül lé-
 vő *Ersébeth Várát* a' Törököktől vegyék-el; és ha
 szerentsésen el-veszik, minden Kapitány Májorrá,
 minden Májor Obesflájdinántá; egy szóval minden
 itt megjelenendő fő és all Tisztek, a' rang grádi-
 sán edgyet fognának lépni; a' köz-emberek pedig
 egy öreg kupa borra 400 arannyokat fognának
 nyerni közönségesen; azon kívül a' magokat ki-mu-
 tattak emlékeztető pénzt. Ezen próbában ezek ele-
 get képzelődtek, de a' sok akadályok miatt még
 eddig véghez nem vihették, noha ezen Várnak ör-
 ző tsak 50 Törökökből állanak. Ma északai 11-
 órakor indula vízszá innen a' Generál-Komondó-
 tól a' Kurir a' felelettel Obesfl. *Liptay Ur*hoz *Klá-*
dovába.

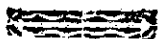


Lugos. 5. Jan. „ Ezen tudósítás-is tsak az elsőről szól; de Levelének végén azt mondja: „ Oheflájdinánt *Liptay* Úr észre vette vala, hogy ezen 10-ezer főből álló Török Seregnek szakállós és kontyos fő tzélja nem az volna, hogy az ő körmök közzül ki ragadott *Kládova* várát vízfzja vegyek, hanem hogy az Orsovaiaknak eleséget és erőt vigyenek. Azt-is tsak hamar észre veszi *Liptay* Úr, hogy véghetetlen eleséggel terhelt szekerek vólnának már útbán, fok Török fegyvereseknek óltalmazók alatt, kik Orsovába szándékoznának; melyre a' maga 2 Batalionjával, (1 *Latterman* és más *Pálfi*) ki-áll a' síkra; rá-út a' szekerek őrizetire, ennek edgyik részit el-kergeti és a' többit minden terhelt szekerekkel edgyütt el-fogá. — A' Törökök Horváth-orfzágnak minden szélein bé-ütéssel fenyegetődznek; azért azoknak-is, kik a' szélekről szabadsággal Hazájokba tértenek, parantsolat ment, hogy leg-ottan vízfzja-térjenek.

Hatas 10-dik Jan. — „ Minthogy ezen *József* és két *Kun* Kerületek-is némely részben N. Pest Vármegyéhez vagynak foglalva, tehát a' mostani Réklutázás alkalmatosságával, az említett N. Vármegyétől ezen mi 3 Kerületeinkre-is 144 gyalog katonáknak állittása szabattatott, melyre az említett 3 Kerületek, tsak hogy hajdoni Privilegiális szokások mellett meg-maradhassanak, ő Felségének a' 144 gyalogok helyett 150 Húzfár Réklutákat ajánlottak lovástól edgyütt; melyet ő Felsége nem tsak kegyelmesen el-vett, hanem azon telyes maga megnyugvását-is, Fő Ispány és Királyi Komissárius

Almásy Pál Ur. ő Excellentiája által kegyelmesen meg-jelenteni méltóztatott. — „ A' minapában, midőn a' fő Vezér *B. Laudon* itt nálunk kereftül utazott, kérdettem tőlem, hogy itten végben menté már a' Réklutázás, és mellyik Regimenthez adattak Réklutáink? Gyalog Regimentet értvén a' fő Vezér, a' melyre feleltem, hogy mi még ezután fogunk verbuálni, még 144 pedig gyalagok helyett 150 Húzfárokat fogunk ő Felségének adni lovastól; melyre meg-mozdítván a' fő Vezér fejét, azt mondá: igen szép dolog, és kedves ő Felsége előtt. — „ Kérdezte tovább ő Excellentiája, hogy miképpen megyen a' Verbuálás végben, és örömeft mennek-e a' mi Ifjaink katonának? Erre azt feleltem: a' *Kun* Zászló ki-téttetik a' Piatzra, és azután a' Városon kereftül musika szóval meg-hordoztatik, a' mellyet látván olly örömeft mennek a' Legények katonának, hogy majd minden 3 nap alatt ki-kell az alább valókat közüllök hányni és vállogatni, mely ő Excellentiájának igen nagyon tettett. Ezen 150 Rékluták most Jan. 15-dikén fognak *Jász-Berénybe* béiktattatni, és a' mint véljük a' *N. Barkó, Gróven* és *Vurmzer* Sergeikhez fognak osztatni. A' háború végével pedig, a' kiknek tettik, haza fognak bocsátatni.

Belgrád 7. Jan. „ Az 30 dik Decemberben ide érkezett Kurir alig mulata itten 2 órát; Feldmarfal Gróf *Vallis* azonnal visszaindítá *Gládova*-felé. A' Törököknek e' vala kívánságok, hogy *Ersébeth* várába és *Orsovába* engedtetnék-meg, hogy eleség és más szükséges készületek költöztethetnének. Ezt a' Feld-



Feldmarfal nem hogy meg-engedte volna, sőt a' Glá-
dovai fegyvereseknek azonnal parantsolatot adott ,
hogy az ellenségre azonnal rá-ütnének, ha ezeknek
számok az övékéinél sokkal nagyobb nem talál-
lenni. — Mi történt légyen azólta még mi itt nem
tudhattyúk ; azonban a' mondatik, hogy Generál
Ottó a' Mihályovits Szabad-seregével szüntelen való
mozgásban vagyon, és ugy tartatik itten, hogy 10-
ezer Tsászári fegyveresek *Gládova*-felé útban vagy-
nak. — A' múlt hónapban ide érkezett *Testedé*
még itt vagyon, de nagyon bánatra tsüggefztett fő-
vel, mivel a' kívánt felelet későre érkezik Bétsből.
— Májor *H. Eszterházi Antal* Ur már annyira jób-
ban érzi magát, hogy a' halálos veszedelemfől sem
mit sem félhetni ; melyen mindennek nagyon örven-
denek. — Az Orsovába eleséget költöztető Törö-
kök közzül *Ohefl. Liptay* Ur 150 Törököt le-
vágatott, a' többi el-szaladott, és mindent ott ha-
gyott ; a' honnan az *Orsova* pöre mindeu órán el-
fog válni, mivel ezek nagy eleségbéli szorútságban
nyomorgattatnak. — Erdélyből-is azt írják, hogy
mivel az idő igen engedelmes, tsak alig, ha a' *H.
Hohenlohe* Seregének még eddig Erdélyben tartozka-
dott része-is Oláh-országba nem fog által-költözni.
— A' múlt héten 20 *Ohefler* Urak egyfzeribe té-
tettek Generál-Májorokká ; kik közzül egynehányot
noha közelebb költ Levelünkben jelentettünk vala-
is, most rendre ide számlálunk : „ *G. Keglevits, G.
Kálnoki, Szerlem,* (a' *G. Hadik* Húzárs Seregétől)
*Mihályfi, Mikovinyi, Dávidovits, Hoditz, H. Für-
stenberg, Auersperg, Wolkonsidán, Schneidauer*
Wal-

Wälsch, Diesbach, Rebbach, Mengelas, Kospoth, Sájdeter Scheidlin, Belloti, Klébersberg. Ezek az ujjonon egyszeribe lett Generál-Máajorok. — Gróf Pálffy és Gróf Kolonits Kapitány Urak eránt parancsolatot küldött ö Felsége a N. Vurmzer Sergéhez, hogy a' Májorságra való első lépés ezeké legyen.

„Minthogy az Infurectionról, vagy fegyveres felülésről való tudományt minden Nemes Magyarinak tudni kiváltképpen szükséges, és minthogy többnyire ezeknek sem idejök sem módjok elégséges nintsen, hogy annyi és olly sok Törvényeket és rendelkezéseket, mellyek ez eránt a' *Corpus Jurisban* tállatnak, el-olvasának, és a' mi leg-nagyobb ezeket minden időnek historiájával ölzve-hasonlittsák; én (szól az író) az én Hazámhoz való szolgálataim igyekezetének meg bizonyítására ezen terhes munkát magamra válloltam, ezt már elkészítettem és Sajtó alá adtam, mely ezen elzútonban, mintegy Febr. közepé-felé a' Magyar Világra fog ki-lépni.

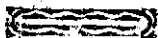
Ezen munkából ki ki meg-fogja bizonyára látni, a' Magyar katonaságnak állapotja, a' 7 Vezéreknek bé-jöveletektől fogva a' mostani idejig mi lett legyen. Magyar-országának tsudálatos viszonyosságait meg-esméri; annak Scithiából lett ki-jövetelétől fogva esett történeteit, a' Magyar Nemességnek a' bánatásig hatott vakmerő, álhatatos, és minden Nemzetektől tsudára méltó hadi-virtussait, Királyához való álhatatos hivségét, a' vezedelmek közepette való álhatatosságát, és végre bizonyos vele születtett elmebéli nagyságát meg láthatja. — Azon-kivül ezeket sok Olvasók, kik más

del.

72

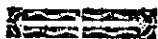
dolgoktól gátoltatván, ezeknek olvasásokra magukat soha nem adhatták, azokról a' dolgokról mámost tudományt vehetnek, és azoknak esmérettségekre juthatnak, mellyekről eddig vagy semmit, vagy igen keveset és homályosan tudtanak valamit. Ugyan is ebből a' munkából által-látják, mitsoda eredete, mitsoda régi *Prædiális* kötelelsége, mi, és hány a' Bandéria? Mely Uradalmok *Bandériák*? Mik a' szabadofok? (Libertini) mi a' Nemzet, Vármegye, hány nemei vagynak, és hány módja vagyon a' fel-ülésnek vagy *Insurrection*nak? Meg-tudhatják továbbá ezen Könyvből, a' régi Magyar szokásokból és rendelésekből mi a' Királyi Tábor? Mi a' Vármegyéknek és a' Magyar Nemes-ségnek eredete? Kik és mik légyenek a' Táborig Jobbágyok? kik az ugy nevezet Udyarnik, *Conditionarii*, *Liberi*, *Civiles* Lakások és továbbá.

Képtelenítetttem azon nehéz kérdéseket, a' mennyire csak lehetett, meg-fejteni, t. i. annyi fok százokai közzül az *Insurrection*nak, mellyiket lehet fel-venni? Vajon az *Insurrectio* Ország-gyűlése nélkül ki-hirdettethetiké? Vajon törvényesen kívánhatják é azt a' Királyok? Vajon a' Papi rend a' Bandériák fel-állítására, mint hajdon, köteleztetiké már ma? Vajon a' Bárók, vajon a' hajdoni Bandériás Nemesek? s. t. Mindezekről az én értelmemet és ítéletemet az én kedves Hazámfiainak ki-nyilatkoztatom, nem azért, hogy én ezzel nemzetemnek regulát szabjak, hanem hogy ezeknek további megfontalásokra útát és alkalmatóságot nyílsak. Ezen Munka nálam a' Szerzőnél és *Kurtzbeek Josef* Urnál Bétsben,



ben, Pesten pedig a' *Stromóyer* Ur Könyváros bóltjában 2 R. farintokan találathatik a' meg-határozott időre; a' kik pedig ez eránt Levelet küldenek, *rapco* küldhetik a' Könyv-szerzőhöz, melyet magának ki-inflál. — Végre arra kéretnek a' jó-akaró Olvasók, hogy ezen Könyvetskét olly jó szível végyek, mint azt ennek Szerzője irta. A' Haza szeretetétől indítatatt Szerzőjét pedig ezen Könyvnek tartsak jó-akaró szívelségekben. Költ Bétsben 24 Dec. 1789. — *Szinerfzékí Kereszturi Jesez*, Udvari Agens.

Kolosvár 10-dik Jan. „ Meg-hala Ujj-esztendő második napjára virradolag ugyan itt Kolosváratt, a' M. Báró *Kemény Miklós*né Afzszony ő Nagysága házánál, a' néhai Tiszt, Professzor *Fogarasi Pap Jozef* Ur Hollándiából hozott kegyes özvegye *Fridorica Wilhelmina. Elisabéth*a von *Wghel*, száraz-betegségben, és mivel Lutherána vala, ugy adaték-meg ma utolsó tisztelése, hogy a' Kolosvári Réformátum Templomban bé-kilirtetyén a' Test, a' *Lutherána és Réformáta* Ekklesiáktól, elsőben prédikála azon Templomban a' Lutheránus Pap Németül, azután pedig Magyarul a' Réf. Pap. — Itt uralkadik már egész mértékben a' Keresztényi türe-delem; de ez előtt-is itt uralkadott az egész Erdélyben leg-nagyobb mértékben; mert több annak 20 esztendeinél, hogy itt a' külömb külömb féle val-lású Papok egymást felebaráti tsókokkal illetik. A' Réformátus és Unitárius *Togatusok* Sereggel meunek az itt lévő Univeritásba, és a' Professzorak, nevezetesen *P. Murányi* Ur mind kedves Tanítványinak



nézi ezeket. Egymást költsönözve szeretik, és itt vallásbéli gyűlölséget soha sem lehetett tapasztalni; mellyet a' 3 itt lévő különböző Oskolák bölts E. löljáróroinak lehet inkább tulajdonítani: egész Erdélyben ez a' Magyarak' pallérazottabb városa.

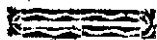
Egy név nélkül jött Erdélyi Levélben ez iratik:
 „A' minapt tudósításom a' T. Galambos Uram helyett való Enyedi Profelsorságra való lépés iránt bizonytalan, hallomás vala. Most már bizonyosan irhatom az Urnak, hogy azon Tanitói-Szekre rendeltetve vagyon Tiszt. T. *Benkő Ferentz* Ur a' Szebeni Réf. Parochus. Meg-hala pedig ugyan Enyeden T. T. Theologiae Profelsor *Szabó Sámuel* Ur Novembernek 29 dik napján. Ennél még fájdalmasabb egész Hazánkban, hogy Mélt. Gróf *Bethleni Bethlen Adám* Ur ő Nagysága az örökké valóság-ra költözék Decembernek 27-dik napján *Bőnyhai Udvarházánál* száraz-betegségben. Ez ifju kedves Gróf Urtól illy idejen lett meg-fosztatását egész Hazánk eléggé nem sajnálhatja, kiben a' ki-mivelt szép Elme, köz-hafzonra született munkáság, magát mindenekkel közleni tudós nemes maga-viselés, de kivált a' meg-bétsülhetetlen hazafui jó Szív annyira tiszteltettek, hogy még Sir-halmán is örökké fennálló Oszlopot érdemelhet. Férfiai magzatja sem maradván annyival valagabb gyázt okozott Uri Házában. — Nem külfömben ki-műlék igen tsendes és kívánatos halállal egy a' mostani leg-idősebb Méltós. Uri Afzönyságok közzül *Néhai Méltós. Gróf Kis-Rhédei Rhédei Drusfána* Ur Afzönny ő Nagysága *Néhai Mélt. Sz. Báró Kemény Adám* Ur

8 Nagyságának Uri özvegye Kolosváratt Dec. 23-dik napján.

Hogy van a' Békesség dolga?

Azt kérdi talám valamellyik Olyasó töllem., Ezt én csak annyiban találom lenni, hogy noha Jász várofsában békesség gyűlése mondatik lenni, de hogy még ehez hozzá sem fogtanak a' bizonyos, sőt nem csak az, hanem az-is, hogy az itt öfve-fereglett Sergekhez még 4 Magyar Sergek adatnak. Tsek-országban és Morvában 75-ezer népünk áll fegyverben; minden történetre nézve *Koburg* léfzen a' Gallitziai Tábor fő Vezére, *Hohenlohé* Erdélyben és Oláh-országban, *Splényi* Horvát-országban, *Mitrovfszki* Toth országban, *Vartensleben* a' Bánátban, és az *Interim Komondó* Serviában marad Feldmarfal *Vallis* alatt. Feldmarfal B. *Laudonról* mindenek azt futtogják, hogy Tsch és Morva és Slézia-országben fogna Vezérleni. Az ágyuk és más kemény tüzi-készületek Bétsből-is mennek *Gallitzidba*. A' Fársáng lepedője alatt halgat a' dolog; de nem a' leg-jobb környülállások között vagon a' békesség' dolga.

A' *Bukorefti Divány*, vagy Tanáts következő személlyekből áll. A' *Mitrovfszki* Sergének második Obestere Báró *Roth* Ur itt Város Komendánsa; Májor *Bedeus* a' 2-dik Oláh Seregtől *Platzmájor*; a' Tsáfszári Udvertól ide tétetett Követtségbéli Kantzellista *Markélius* Tsáfszári Comissárius. Ezen 3 Urak ülnek a' Nagy Diványban itten, mely 19 sze-



Személyekből áll, úgy mint a' Komendérazó Vezérből, ki a' Præses a' 3 említett Urakból, és 6 Oláh-orzági Nemes emberekből, kiknek *Mauroyénindl is* szovak vala, és a' kik között vagyon egy Görög Püspök is, a' szükséges alább való Kantzelláriabéli személyekkel edgyütt. — Ő Felsége Obest-lájdinánt *Csekonitz* Urat, kire az Ökrök vásárlása vagyon bizva, Obestlerré tenni méltóztatta. — A' Rékluta-szedésről olly rendelés vagyon, hogy Februáriusnak végéig 300-ezer fegyveresek mindenes-től fogva talpon légyenek.

Külső-orzági Tudósítások.

A' Berlini Királyi Udvarnál vólt Lengyel Követ Hertzeg Csatorinfszki Varsóba visszajött, és ennek helyébe ment Berlinbe Hertzeg *Jablonovszky*, kinek tellyes hatalam adatott a' Pruszszus Udvar, és a' Lengyel Közönséges-társaság között tsinált *Aliántziát* vagy frigyét egész tökéletességre vinni.

Lengyel ország. Itt az Ország-gyűlése már régtől fogva igyekezik a' Nemzetet jó Törvény által boldogítani; és a' múlt esztendőnek vége felé a' Lengyelek arra kérték a' Pruszszus Udvar, hogy végye őket óltalmába és köfsön vellek szövetséget: *Fridrik Wilhelm* a' Párt-fogást fel-is vállalta, és a' többek között ezt felelte nékiek, a' mint a' közönséges Ujság Levelekből láthatni: „Látjátok, hogy én nállam minden dolgok tétovázás nélkül való állandó rendbe vagynak szedve! Kivánnám a' Ti Országatokat-is illy rendbe szedve látni; azt miné-
mű

mü Törvények által akarjátok elérni, egyedül a' Ti dolgokat: az én dolgom lészen csak arra vigyázni, hogy valyon a' Ti Munkátok elég izmoson legyen-é fundálva, hogy Én arra Ti veletek mint Barátotok frigyét építhessek. Tudom Én hogy egy Nemzetnek hasznos Törvényeket szabni, idő és jól megfontolás kell; az lafsu lépésekkel megyen, kivált a' szabad Társaságban; most azért meg-elég-szem azzal, ha olyan első 'sengét láthatok, a' melyből idővel bonyolódnak ki a' Ti Törvényeitek. — A' Lengyel Közönséges Társaság szándékozik az Anglus Udvarral-is szövetséget kötni. Az Orosz Követ Gróf *Nesselrodé* jelentette a' Közönséges Társaságnak, hogy a' Pruszizus Udvarral kötendő frigyét nem ellenzi. — E' következő tikkelyekben foglaltatik a' Lengyelek' jövődöbéli Igazgatás formájának Plánuma, mely meg-érdemli az el-olvasást. 1.) A' Nemzet tartozik a' Társaság-béli Polgároknek szabadságát óltalmazni és fenntartani; jusza vagyon tehát Törvény-szabást: és magát csak azoknak veti alája, a' mellyeket maga szabott; jusza vagyon a' vett pénznek érdemet adni, adót vetni, a' közönséges Jövedelemnek el-köl-tését meg-határozni, arról számot venni, idegen Udvarokkal frigyét, kötni vagy háborút izenni, a' Fő-Tanáts-székre vigyázni, Királyait, Fő-Tanátsosait, és minden közönséges Tisztvilelőt választani. 2.) A' Nemzet mikor az Ország-gyűlésére választott Követeiket akár küldeni, a' kire maga jusait és kötelelségeit bizza, akkor meg-elözö apróbb gyűléseket tart, ott el-végezi mit bizza a' Követ-



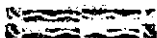
re; viszont az Ország-gyűléséből haza jövé a' Követ, az apróbb Gyűlésekben tartozik a' maga Követtségéről számot adni. 3.) Ország' Gyűlést kell tartani mind azon sürgető okokra nézve, melyek a' Nemzetnek julsait illetik; ha belső támadás vagy éhség fenyeget, ha a' Király meg-hal, vagy nagyon beteg, ezen esetben a' végezesek mind a' Polgári mind a' Politikai Törvény Könyvben fogantatosok lesznek addig, míg a' következő rendes Ország' Gyűlése által erőtlenné tétetnek. 4.) A' Nemzetnek akarata, a' Követeknek adott Instrukcióknak meg-egygyezéséből és számából ítéltsék; a' Fundamentumos Törvényekre egész meg-edgyezés kivántatik, a' Politikai Törvényben három negyed rész voks legyen a' meg-határozó, az adó vetésben 2 harmad rész, a' Polgári és Kriminális Törvényekben csak a' több Instrukció, a' frigy kötő és háborut izenő vetélkedésben 3 negyed-rész voks legyen a' meg-határozó. 5.) A' Nemzet a' Törvénynek gyakorlását, külső és belső bajainak folytatását, a' Királyra és annak Fő-Tanáts-izékére bizza; a' Tanátsosok pedig az Ország'-Gyűlésének szám-adása alatt legyenek, de magoknak ott voksok ne legyen. 6.) A' szövetséges Ország-gyűléseknek többé helye ne- legyen, és a' szövetséges Törvények erőtlenné legyenek. 's a' t. Ezen Plánumot nagy részént Gróf Potoki szerzette: Decemb. 23-dikán a' Nemzeti-gyűlésben el-olvasztatván, csak kevés változtatással helyben hagyódott; minden ott lévő idegen Követek ezen fontos helybe hagyáft meg-irák a' magok Udvaraiknak; már a' Pruszua-

Udvarral leendő frigynek Plánumán is, az arra rendelt 4 Fő-személyek szorgalmatosan dolgoznak. —

Appro jegyzések.

Béts. „A' Felsőes Tsászárnak a' múlt héten-
 is hideglelése vala, mely után következő étzaka
 tsendesen nyugvék; ez már egy darabb időtől fog-
 va így változik, hól jobban, hol terhefőbbben érzi
 ő Felsője magát, mely környülállás az ő Felsője
 bolts Orvalainak nyughatatlanságot okoz. — A'
Toskónai Nagy Hertzeg Leopold mint egy *Mártzi-*
usnak vége-felé váratik Bétsbe; azonban könnyen
 meg eshetik, hogy hamarébb-is meg-érkezik. — Az
 a' hire Bétsben a' Kivés-házokban, hogy a' Prusz-
 izus Követ innen elment volna, a' napokban azon-
 kívül, hogy az Udvartól e'-botsuzott volna. —
 A' Hertzeg Afzszonynak szerentsés szülése véget a'
 Papoknak jelenteték, hogy a' Sz. Misénél *Coll. étát*
 vehetnek, mely a' szegényeknek fog ki-osztani. —
 Pafzizauban egynéhány 1000 zenebonás nép a' Fe-
 jedelem Kastélyát körül vette a' napokban, és kén-
 tetelennitették a' Hertzeg némely kéréseket ezeknek
 meg engedni. — Az Obeflájdinántá lett *Daniel Urról*
 az a' tudósítás, hogy egy lovass Szabad-seregnek
 fel állítására Izabadságot nyert volna. — Ha a'
 Tseh-orzági *L* velek hitelt érdemlenek, a' Szak-
 szionai Sergek a' határ Izéleken mozgásbanvagynak.

Tudósítás. Ama minden Német Ujságok között
 nevezetes *Návidi* Ujság itten Bétsben újra nyomtat-
 tatik, és sokkal oltsóbban adatik mint az *Orrigi-*
ndl; ennek Ki adója hivséges szolgálóját ajánlja a'
 N. Magyar Publikumnak. — A' Budai Pósta hiva-
 talról egy így igazított Levelünk; per *Ofen*, à *To-*
kay vilziza-küldetett illy rá-irással; *Gewiszerer Ort*.
 Arra kéretik ezen Hivatal, nyíssa i jobban a' Ize-
 mit és az így igazított Levelét máskor Tokajba és
 a' Bétsbe küldje vilziza.



Tudósítás.

Itt Bétsben egy uj j és igen szép munkátska jö-
ve a' napokban világoiságra ez alatt a' Tituls a-
latt: „ *Oesterreichischer Militz - Almanach, für das Jahr*
1790, az az: Az 1790-dik esztendőben az Aultriai
Hadi-népségnek tükörét elé-adó Könyv, vagy Ka-
landárium. Ezen Munkátskában meg-van 1.) Min-
den Ts. K. Regimentnek Rang listája. 2.) Ver-
bunk kerülete. 3.) A' *reducalt* Regimentek. 4.) Szá-
má és Rangja a' Nagy Generálifoknak. 5.) A' Pol-
gári katonaság Bétsbe. 6.) A' Politzáj katonaság
Bétsben. 7.) Minden Hadi-történetek a' mostani
hadról, *Széméndriának* által-adattatásáig. 8.) Bel-
grád' vizfontogságai. 9.) a' Ts. K. Tábornak kör-
nyülállása az 1738-dik esztendőben, és végre név-
szerint-való elé-számlálása minden Regimentnek
állittatásától fogva; az ezeket birt Generálifoknak
Nevai; a' hely, hol a' Stab fekszik, és az Uni-
formisnak szine ki-van benne festve Regimentről
Regimentre. Ezen Könyvetsket kézfizette és nyomtatta
az ifju *Gréfer* Könyv-áros és nyomtató, melyre min-
den szorgalmatofságát rá-fordította, és erre ő Fel-
ségétől magától nyert kegyelmes szabadságot. Ezen
Könyv a' Magyaroknak 1 forint 20 krajtzáron ada-
tik, író-pappirofsan, nyomtató pappirofsan pedig
1 forinton.